

Sused susedovi

Na dedine plynie život väčšinou dosť pokojne. Ráno do práce alebo do školy, popoludní domov, vychutnať si šálku kávy alebo teplého čaju a precítiť atmosféru útulného domova. So slovom domov sa spája veľa prívlastkov ako náš, jediný, najlepší ale aj pokojný prístav. Veľakrát si ani neuvedomíme a tieto veci berieme jednoducho ako samozrejmosť. Napriek tomu sa niekedy stane niečo, čo nám veľmi nepríjemne pripomenie, aké dôležité sú pre nás práve spomínané pokojné chvíle.

Napríklad susedské spolunažívanie je mimoriadne dôležité pre zachovanie tej našej oázy pokoja a nášho duševného stavu. Nielen nadmerný hluk alebo škriepky môžu byť príčinou susedskej roztržky. Aj taká jednoduchá vec ako auto vie niekedy človeku poriadne hnúť žľou. Najmä, ak vám to auto prekáža v ceste a s jeho majiteľom nie ste schopní si všetko rozumne vydiskutovať. Teda vy by ste možno aj chceli, ale celá diskusia stojí a padá na ochote dvoch strán, nielen jednej. Ako pekný ilustračný príklad môže slúžiť ulica Sihote. Táto ulica má šírku necelých 4 metrov a predstavte si ešte na ceste zaparkované, dajme tomu tmavomodré osobné auto, ktoré vám aj z tých 4 metrov vezme asi jednu tretinu, čo vám na prejazd ostáva (mimochodom, aj vo vyhláske Ministerstva vnútra je jasne povedané, že pri aute zaparkovanom pri ceste, musia ostať minimálne 3 metre dodatočného priestoru na prejazd, inak je parkovanie na ceste zakázané). Lenže podobných prípadov je v Medzibrode v poslednom čase jednoducho priveľa. Nech už ide o modré alebo biele auto v Sihotiach, biele, či ze-

lené v Borovčine alebo napríklad o biele dodávky na Záhumní. Takto by som milí

Aj takto vedia naši spoluobčania „skrásliť“ okolie (Dolinka, február 2007)

čitatelia mohla pokračovať hádam aj na celé číslo Rakárika.

Lenže naše susedské spory a ľudská obmedzenosť nekončia pri autách. Čo tak smeti? Rozumný človek vie, čo s nimi. Tí ostatní nimi znepríjemňujú život práve tým rozumným. Čím to je, že dospelý (predpokladom rozumovo

vypelý) človek vyhodí vrece odpadkov susedovi do záhrady? Je pekné ako sa v našej dedinke všetci staráme o svoje domy a dvory, katalógy by tu pomaly mohli fotiť. Na druhej strane to, čo máme za plotom akoby sme nevideli. Čím to je, že niektorí z nás vedia udržiavať a skrásť aj verejné priestranstvá (viď ulica Dr. Martina Sokola a Záhumnie)? Poviete si, malá skalka a pár kvietkov, to je toho! Ale verte, určite to vyzerá lepšie ako ledabolo vysypaný stavebný odpad, ktorý síce má majiteľa, ale ten sa k nemu už nehlási. Preto Vy, ktorí možno máte nové okná, krásne trávniky a tuje vo dvore, nezabudli ste si niekde niečo? Lebo aj toto je vaša vizitka!

A takto by som mohla naše susedské vzťahy jednoducho zhrnúť. Diskusia viazne, každý vidí len sám seba. Ale je zrejmé, že keď bývame spolu v jednej dedine, musíme sa naučiť spolu vychádzať. Susedia si nemôžu robiť prieky donekonečna. Kam to povedie? Ja teraz neprejdem, tak ti auto „obídem“ kľúčom alebo ty si mi tu nechaj piesok, ja ti pred dvere vysypem moje smeti? Možno si kladiete otázku,

prečo som písala tento článok. Načo hlúpo polemizovať? Nuž verte, ak aspoň jedného človeka tento článok osloví a dajme tomu motivuje ku zmene, tak táto námaha pre mňa nebola zbytočná.

-jak-

V tomto čísle nájdete:

Zasadanie OZ 2007 • Tri otázky pre starostku •
Z odkazovej schránky • Okienko malého Rakárika •
Výpisky z obecnej kroniky • Medzibrodská biela pani •
Vstavačovec bazový • Šport • Divadelný Rakárik

Darujte 2 % z daní

Všetci milovníci umenia, priaznivci a priatelia divadla **medziBRODway** darujte 2% sumy zaplatenej dane pre našu organizáciu. Bez Vás by sme neboli tam, kde sme teraz a za to všetko Vám patrí veľká **VĎAKA!**

Bližšie info a tlačivá nájdete u riaditeľa divadla Radka REDI Kabáča, Nová 30, Medzibrod.

Prispejte k propagácii Medzibrodu a darujte 2 % z Vašich daní **CHZM** na Haruľovú šou. Bližšie informácie na tel. č. 0907 598 574, 0907 035 126.

Obecné zastupiteľstvo v roku 2007

1. mimoriadne zasadnutie obecného zastupiteľstva (OZ) - 17.02.2007

Mimoriadne zasadnutie sa uskutočnilo v sobotu v areáli farskej záhrady a v objekte bývalej materskej školy, za účelom obhliadky možných lokalít pre umiestnenie domu smútku a obhliadky stavu budovy bývalej materskej školy.

Na obhliadke sa zúčastnili: poslanci OZ, správca farnosti d. p. Martin Čabák a členovia farskej rady - Eleonóra Jančiarová, Ladislav Belluš, Ing. Milan Kútik, Ing. Stanislav Kapusta, Ľudovít Jančiar, Ctibor Hraško, Vladimír Hraško, Ing. Jozef Hraško, obyvatelia Cintorínskej ulice, manželka Anna a Anton Gregorovci a budúci stavitelia manželka Padúchovci a manželka Strážovcovci.

Stretnutie v areáli bývalej materskej školy zahájila starostka obce, vysvetlila prítomným dôvod stretnutia. Jedná sa o návrh a posúdenie dvoch alternatív štúdie budovy domu smútku a ich umiestnenia v dvoch alternatívach:

1. umiestnenie pri plote cintorína – vľavo od brány; 2. vo farskej záhrade pri päte svahu čiastočne zabudovanej i do svahu s tým, že by sa využila prístupová komunikácia do materskej školy. Bližšie údaje – rozmery budovy a alternatívy návrhov umiestnenia prítomným vysvetlil Ing. Hraško.

Po prezentácii stretnutie pokračovalo voľnou debatou. Stanovisko predniesli:

- p. Anna Gregorová nesúhlasila s návrhom č. 1 umiestnenia v hornej časti pri vchode do cintorína,
- d. p. Martin Čabák – správca farnosti, ktorý nesúhlasil s návrhom č. 2 t. j. v spodnej časti svahu farskej záhrady.

Po uvedenom stretnutí poslanci vykonali obhliadku stavu budovy bývalej materskej školy a presunuli sa do budovy obecného úradu, kde pokračovali v rokovaní.

Starostka obce informovala o:

- žiadosti kulturistickeho oddielu Herkules o pridelenie termínu diskotéky v tomto roku;
- vykupovaní pozemkov Elektrovodom za účelom rozšírenia. Nakoľko i obec v uvedenom priestore vlastní parcely (560 a 563) vo výmere 785 m², dostala ponuku na odkúpenie uvedenej výmery za cenu cca 139,- Sk/m²;
- prehľade kapitálových výdavkov na realizáciu rozvojového programu obce (jedná

sa o zvyšnú sumu finančných prostriedkov z fondu národného majetku, ktorú obec v minulosti investovala do elektrifikácie obce vo výške 10.994,- Sk).

Poslanci po vzájomnej diskusii navrhli:

- aby manželka Gregorovci a správca farnosti zaujali písomné stanovisko k problematike domu smútku v uvažovaných lokalitách. Zároveň je ešte potrebné osloviť i majiteľov nehnuteľností – záhrad, v hornej časti vedľa cintorína (p. Zeman, Vaník, Pohorelec, Jankovič, Číž, Púpalovci, Gregorovci) i majiteľov hája (p. Haviarová, Očenášová, Čuma, Hraško) za účelom možného umiestnenia domu smútku;
- vzhľadom na trhové ceny doporučili zvýšiť cenu za odpredaj pozemkov pre Elektrovod.

Zastupiteľstvo schválilo:

- diskotéku pre kulturistický klub Herkules po rozdelení plánovaných tohtoročných diskoték;
- predaj obecných pozemkov pre Elektrovod za cenu 300,- Sk/m²; prehľad kapitálových výdavkov na realizáciu rozvojového programu obce vo výške 10.994,- Sk.

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

- požiadať majiteľov nehnuteľností v hornej časti cintorína (p. Zeman, Vaník, Pohorelec, Jankovič, Číž, Púpalovci, Gregorovci) i majiteľov hája (p. Haviarová, Očenášová, Čuma, Hraško) o ich stanovisko za účelom potenciálneho umiestnenia domu smútku;
- požiadať zainteresované osoby (manželka Gregorovci a správca farnosti) o písomné stanovisko k uvažovaným lokalitám na výstavbu domu smútku.

Lehota: 30.03.2007

2. mimoriadne zasadnutie OZ - 27.02.2007

Zastupiteľstvo sa na zasadnutí zaoberalo:

- odpredajom obecných pozemkov pre Slovenskú elektrizačnú prenosovú sústavu (SEPS) a.s., ktoré budú použité na rozšírenie areálu a rekonštrukciu rozvodne, ktorá sa zároveň prebuduje z 220 kV na 400 kV. Na zasadnutí starostka obce privítala hostí, za SEPS Bratislava: Ing. Adama Ondrejku, vedúceho odboru základných investičných činností, Ing. Jána Stieranku a Ing. Emila Križu. Ing. Ondrejka vysvetlil prítomným dôvod a účel návštevy. Predstavil firmu SEPS

a.s. Bratislava, ktorá je 100% akciovou spoločnosťou štátu. Na základe nariadenia vlády č. 263/1998 Z. z. je plánovaná rekonštrukcia a rozšírenie rozvodne Medzibrod z 220 kV na 400 kV. Za týmto účelom je potrebné vykúpiť časti pozemkov v blízkom okolí rozvodne. Po ich kúpe sa bude realizovať rekonštrukcia v dvoch etapách: v prvej časti sa bude realizovať samotná rekonštrukcia v rozšírenom areáli bez prerušenia prevádzky rozvodne, v druhej etape stavba vedenia vysokého napätia a úprava cesty okolo rozvodne. Z uvedených dôvodov bol spracovaný znalecký posudok súdnym znalcom Ing. Jánom Šutým, v ktorom je stanovená cena pozemkov 139,23 Sk/m². Uviedol, že nie je možné kúpiť pozemky za inú cenu, ako je stanovená v posudku. Pani starostka požiadala zástupcov firmy, aby sa na 15 minút vzdialili, za účelom diskusie a rozhodnutia poslancov v predmetnej záležitosti. V rámci spoločnej diskusie Ing. Samuelčík upozornil, že podľa skúseností u svojho zamestnávateľa, nie je možné predávať štátnej firme pozemky za inú cenu, ako je stanovená v znaleckom posudku. Na základe tejto skutočnosti potom Ing. Hraško uviedol, že je potrebné zrušiť bod uznesenia z prvého mimoriadneho zasadnutia v ktorom sa schválila cena 300,- Sk/m². V hlasovaní prítomní poslanci tento bod uznesenia zrušili a zároveň ďalším hlasovaním súhlasili s cenou predaja obecných pozemkov pre SEPS a. s. Bratislava za cenu stanovenú v znaleckom posudku, t.j. vo výške 139,23 Sk/m².

5. zasadnutie OZ - 09.03.2007

Zastupiteľstvo na zasadnutí sa zaoberalo:

- informáciou predsedníčky Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) p. Jankovičovej o stave techniky a požiadavkách na jej obnovenie a skvalitnenie;
- plánom kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na prvý polrok 2007;
- správou o kontrolnej činnosti za rok 2006 hlavnej kontrolórky obce;
- informáciou o zabezpečení regionálnej divadelnej prehliadky Tajovského divadelné dni 5. ročník;
- návrhom na úpravu rozpočtu obce na rok 2007;
- žiadosťou o odpredaj obecného pozemku manželom Milanovi a Žofii Gregorovcom, Za mlynom 10, pozemnoknižná parcela 887/2 (parcela registra C 345) o výmere 43 m².

Starostka obce informovala o:

- písomnej odpovedi Miestnemu rybárskemu zväzu v Podbrezovej, členom, ktorí bývajú

v obci (p. Bacúrovi a ich písomnej odpovedi na list obce);

- pôvodných návrhov, ktoré sa nedostali na realizáciu do rozpočtu obce na rok 2007;
- programe 5. ročníka Tajovského divadelných dní, ktoré sa uskutočnia v dňoch 16. – 18.3.2007, kde bude účinkovať 9 divadelných ochotníckych súborov s asi 130 účinkujúcimi;
- dňa 21.3.2007 o 17.30 hod. sa uskutoční zasadnutie mikroregiónu RENTAR, kde sa budú prejednávať plány navrhovaných akcií mikroregiónu. Požiadala poslancov o účasť na zasadnutí;
- vyhotovení zmlúv s miestnym urbárom (prenájom obecných lesov a úhrada za ne);
- písomnej žiadosti o umiestnenie výherného prístroja od firmy STARDUST;
- navrhla nákup laserovej čítačky do miestneho kina na zabezpečenie jeho prevádzky.

V diskusii odznali príspevky:

- p. Zázrivce – nesvietia svetlá verejného osvetlenia na Železničnej ulici; v dedine sa nachádza veľa voľne sa pohybujúcich psov;
- Ing. Svetlík – akým spôsobom sa bude upravovať skládka materiálu vedľa koryta Hrona pri Horárovej lúke; na križovatke ulíc Železničná a Záhradná sa nachádza nelegálna skládka (pri záhradnom domčeku p. Lampera); do dvora, kde sa zbiera odpad, doporučuje naviesť štrk a vyrovnať ho, pre spevnenie jeho plochy; novoosadené stĺpiky okolo školského pozemku je potrebné natrieť a zazátkať; občanov Novej ulice písomne informovať o vodovodných ventiloch v ceste, pokiaľ sa bude realizovať oprava povrchu komunikácie, tieto sa zaasfaltujú, aby si zabezpečili nové mimo hlavnej komunikácie, aby sa táto, v prípade ich opravy nemusela poškodzovať;
- p. Hutka – navrhol, pokiaľ je to možné, aby sa vymenil na TKR program Nautik za ČT 2;
- p. Kabáč – v dome služieb bola zistená neoprávnená manipulácia s plynovými ventilmi; pre hasičov doporučuje umiestniť na trase vodovodu z Vyvieranice hydranty na zabezpečenie zásobovania hasičských cisterien vodou v prípade potreby; po úprave plynovodu vedľa mosta pri vodárni sa nachádza na pozemku skládka skál, ktoré je potrebné odstrániť;
- Ing. Samuelčík – pripomienka na dodávateľov firiem na opravy miestnych komunikácií, aby zaslali cenové ponuky;
- Ing. Ramaj – do obecnej AVIE je potrebné doplniť výbavu – lekárníčku a vesty; poškodený plot na ihrisku sa opraví do

zahájenia jarnej súťaže; p. Kružliak trvá na oprave pôvodného stavu plota vedľa jeho domu;
- p. Sokolová – v akom stave je vybavovanie stavebných pozemkov bytovej zóny v Dúbrave;
- Ing. Hraško – navrhol, aby sa zastupiteľstvo zaoberalo možným umiestnením domu smútku v priestoroch starej márníce a príľahlých pozemkoch pod múrom cintorína s prístupom od ulice Dr. Sokola, s tým, aby sa na prístupovú cestu využil i priestor, kde stojí obecný dom u Zvoníc, ktorý sa mal rekonštruovať na pamätný dom (anketa v obci či do neho investovať sa stretla s nesúhlasom občanov).

Zastupiteľstvo schválilo:

- plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolorky obce na prvý polrok 2007;
- nákup čítačky pre zabezpečenie prevádzky kina v sume 25 000,- Sk;
- predaj obecného pozemku PKP č. 887/2 vo výmere 43 m² za cenu 3,- Sk/m²;
- zmluvu o nájme nebytových priestorov (obec – Združenie urbaniáto) – kancelárie miestneho urbaniátu v dome služieb;
- zmluvu o nájme obecných lesných pozemkov (obec – Združenie urbaniáto);
- diskotéku pre miestnych členov rybárskeho spolku Podbrezová vo voľnom termíne s podmienkou, aby sa aktívne zapojili do Haruľovej šou.

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

- poslancom vykonať obhliadku okolia cintorína za účelom výberu miesta pre dom smútku;
- v spolupráci s predsedkyňou DHZ realizovať návštevu na okresnom riaditeľstve HaZZ v B. Bystrici, za účelom informovania o stave hasičskej techniky, stavu hydrantov v obci a požiadať o pomoc pri náprave stavu
- zúčastniť sa zasadnutia mikroregiónu RENTAR dňa 21.03.2007 o 17.30 hod. v zasadačke KD v Medzibrodě;
- stavebná komisia zmapuje situáciu o stave miestnych komunikácií a navrhne možnosti riešenia, zároveň aj ulicu Sihote a umiestnenie rampy smerom do Dolinky;
- vyžiadať od DHZ požiadavky na technické zabezpečenie prevádzky;
- písomne odpovedať firme STARDUST, a.s. Trnava ohľadom umiestnenia výherných hracích prístrojov;
- informovať sa u Ing. Maslíka o programoch TKR.

Ing. Jozef Hraško
zástupca starostky obce

Zvučka miestneho rozhlasu

Iste ste si všimli, že nám z miestneho rozhlasu vyhráva nová úprava našej starej zvučky. Zabezpečil ju pre nás Michal Sokol, za čo mu ďakujeme. Možno sa pýtate, tak ako ste sa pýtali v minulosti, prečo práve táto a nie iná pieseň? Ale ktorá? Nestačí len povedať: „Zmeňte zvučku!“ Treba prísť s konkrétnym návrhom. S ním sa však na OÚ nestretli. Ktovie komu by zasa tá nová zvučka nevyhovovala. Jednoduché v tejto veci nemôžeme vyhovieť všetkým. Prečo by vlastne našou zvučkou nemohla byť naša medzibrodská pieseň? Je azda horšia ako ktorákoľvek iná ľudová či zahraničná pieseň? Pre tých mladších, ale aj pre obyvateľov, ktorí bývajú v Medzibrodě len krátko a túto pieseň nepoznajú, prinášame celý text zozbieraný z viacerých zdrojov:

*Borovô, borovô, celô javorovô
hej, kerô že si kerô môjho frajerovo.*

*Kerô že by bolo, to najzelenejšô
hej prespalo sa dievča to najchýrečnejšô.*

*Zakášaj, zakášaj, ak si dobrý kosec
hej, ak si planý kosec sadni si na kopec.*

*Hrabala hrabala čerta nahrabala
hej, od veľkého spania hrable polámala.*

*Tá moja kosička dobre mi kosila
hej, keď mi moja milá vodičku nosila.*

*Ved' som si myslela, že húska letela
hej, a to sa milému košiel'ka belela.*

*Ved' som si myslela, že zore horeli
hej, a to sa milému líčka červeneli.*

-ks-

Spoločenské okienko

Narodili sa:

Paulína Frgelcová

Opustili nás:

Oboňová Jozefína (81 rokov)

Do stavu manželského vstúpili:

1. 12. 2006

Martina Majcherová a Riccardo Schutz

13. 1. 2007

Milena Bacúliková a Roman Slávik

24. 2. 2007

Božena Majcherová a Marian Materný

Tri otázky pre starostku

1. Poznáme dôvody, pre ktoré sa nemôže stavať v Dúbrave. Prečo sa potom vo Farskej záhrade predávajú pozemky ako stavebné? Aký bude ďalší postup po odkúpení pozemkov?

To, že sa predávajú pozemky vo Farskej záhrade ešte neznamená, že sú tieto pozemky stavebné, pretože v územnom pláne sú vedené ako záhrada a nie ako stavebný pozemok. Keďže tieto pozemky predáva cirkev, obec to nemôže zakázať alebo obmedziť. Kupci tu však zatiaľ kupujú záhradu. Ak budú chcieť na týchto pozemkoch stavať, musí byť vypracovaný dodatok k územnému plánu obce. Tam sa vyjadria všetky zainteresované subjekty, vrátane vodárenskej spoločnosti, čo môže byť problematické, keďže všetci vieme, že v našej obci je problém s nedostatkom pitnej vody. Tento dodatok musí byť následne schválený obecným zastupiteľstvom a vy-

daný vo forme všeobecne záväzného nariadenia. Pán farár bol zatiaľ oboznámený, aby upozornil potenciálnych kupcov na tento fakt. Naopak, pre pozemky v Dúbrave je už schválený územný plán zóny. Teda po vyriešení zásobovania vodou by sa tam mohlo stavať. Tieto pozemky sú však stále majetkom fyzických osôb.

2. Každý občan si ročne musí kúpiť minimálne 4 známky na pevný domový odpad. Podľa akého kľúča si kupujú známky pohostinské zariadenia v obci?

V zákone o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sú komplikovaným spôsobom uvedené podmienky odvozu odpadu pre právnické osoby. Preto sme sa rozhodli, že právnické osoby v našej obci si budú kupovať známky podľa množstva vyprodukovaného odpadu. Tieto zakúpené

známky evidujeme, podobne ako v prípade domácností. Pohostinské zariadenia, rovnako ako občania môžu využiť na svoj odpad triedený zber (kartóny, plastové fľaše, sklo...) a každá organizácia podľa VZN musí mať vlastnú kukanádobu.

3. Je pravda, že pobočka Slovenskej pošty v našej obci sa má zrušiť?

Takáto informácia sa dostala už aj ku mne, preto som sa na to opýtala pani vedúcej našej pošty. Dozvedela som sa, že sa pripravujú zmeny, ktoré však ešte nie sú presne špecifikované a určite sa neuskutočnia skôr ako v roku 2009. Samozrejme, ak by sa plánovalo obmedzenie služieb miestnej pošty, obecný úrad bude určite reagovať, pretože si myslíme, že pošta v našej obci je plne využívaná.

pýtala sa Sisa

Odpovede z odkazovej schránky

Lekári v našej obci

Prvá tohtoročná pripomienka v odkazovej schránke sa týkala zmlúv s lekármi, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť v našej obci. Pisateľka sa pýta prečo od začiatku roka neordinoval v Medzibrode detský a zubný lekár. Ako viete, na jeseň minulého roka sa prevádzala plynifikácia zdravotného strediska. Počítali sme s tým, že realizácia sa uskutoční do prvých mrazov. Ale stalo sa, že plynárenský priemysel nám povolil odber plynu a montáž plynomeru až po neskutočných administratívnych ťahaniciach a ako naschvál sa pokazili aj staré akumulčné pece, ktorými sa dovtedy kúrilo a nedali sa už opraviť. V zdravotnom stredisku nebola dostatočná teplota pre prácu zubného a predovšetkým detského lekára, resp. pre ich pacientov. Zmluvy, ktoré má obec uzavreté, sa týkajú len prenájmu priestorov, nie ordinálnych hodín lekárov. Detský a zubný lekár už ordinujú ako predtým.

Naše deti a alkohol

Ďalšia pisateľka sa zamýšľala nad organizovaním diskoték. Ako sama napísala, chápe, že jednotlivé spolky a organizácie robia diskotéky pre zisk, aby si zabezpečili finančné prostriedky na ďalšiu činnosť, ale myslí si, že podnapité 14-ročné deti s cigaretou v ruke, by nemali na diskotéke čo hľadať. S tým samozrejme môžeme len súhlasiť. Ja by som však chcela viac apelovať na rodičov, pretože v poslednej dobe sa stáva, že deti, dokonca aj mladšie ako 14-ročné v podnapitom stave, navštevujú naše pohostinské zariadenia a alkohol si donesú so sebou. Nevie, či rodičia vedia, na čo ich dieťa míňa vreckové a či si vôbec všimnú, že je doma pod vplyvom alkoholu. Takéto veci sa stali v posledných týždňoch viackrát, dokonca v popoludňajších hodinách a nebolo to v deň diskotéky. Chcem skutočne požiadať rodičov, aby na svoje deti dávali väčší pozor, pretože hľadať vinníka všade inde len nie v ro-

dine je síce najľahšie, ale za deti sú v prvom rade zodpovední ich rodičia.

Nepotrebné vraky a skládky

Som rada, že naši občania asi viac začínajú všímať aj svoje okolie a chcú chrániť životné prostredie. Od začiatku apríla sa uskutočnia kontroly nelegálnych skládok, ktoré budú zamerané aj na parkovanie nepojazdných vrakov osobných aj nákladných vozidiel. Ďakujem za všetky oznámenia, ktoré sa týkajú práve tohto problému.

Drvič bioodpadu

Životného prostredia sa týkali viaceré ohlasy v našej odkazovej schránke. Jeden z nich písal o možnosti zakúpenia drviča konárov pre potreby občanov, pretože je pravda, že napríklad odpad z ovocných stromov a drevín, ktorý je zakázané spaľovať na voľnom priestranstve niet ako zlikvidovať. V našom mikroregióne určite budeme uvažovať aj o možnosti zakúpenia takéhoto stroja, len musíme naň získať prostriedky. Členské príspevky od jednotlivých obcí na takúto investíciu nestačia.

Čistota a poriadok

Čo sa týka čistoty priestranstiev pred obchodmi a prevádzkami v našej obci, za tú zodpovedajú vedúci alebo majitelia týchto prevádzok. Prispiet' k čistote a poriadku našej obce však môžeme my všetci.

Ďakujem všetkým prispievateľom do odkazovej schránky za odvahu poukázať na problémy, ktoré sa týkajú nás všetkých.

Zdenka Hut'ková
starostka obce

ŠKÔLKÁRSKE OKLENKO MALÉHO RAKÁRIKA

*Snežienka vykukla, holý je krík,
sneh ešte okolo a nikde nik.
Striasla sa: „Zima je, spáli ma mráz,
priskoro vstala som ešte je čas.“*

Deti z našej škôlky sa už nevedeli dočkať jari a tak každý deň pozorovali na vychádzkach záhradky a nedočkavo hľadali prvé jaré kvety – snežienky. A dočkali sa tohto roku oveľa skôr ako po iné roky. A netešili sa len na snežienky, ale aj na teplejšie jaré slniečko. Snažili sa ho privolať piesňami, riekankami a vyčítankami:

*Ďuro daj nám slnka, do nového hrnka,
veď mi ti ho dáme, keď sa poihráme.*

JAR nám okrem slniečka a prvých kvetov prináša aj veľa nového a krásneho. Je to v podobe prebúdajúcej sa prírody a prinášania nového života do našich dvorov. Preto sme sa počas celého mesiaca marca zamerali na spoznávanie hospodárskych a domácich zvierat a predovšetkým na ich mláďatá. Rozlišovali sme zvieratá, pomenovávali ich mláďatá, spoznávali na čo nám slúžia, aký osoh z nich máme, atď. Túto tému mesiaca sme spojili aj s mesiacom knihy a čítali sme množstvo rozprávok o zvieratách. A aby ste aj Vy zistili, že naše deti sú veľmi tvorivé, šikovné a bystré prinášame Vám niekoľko básní a krátkych riekaniek o zvieratách, ktoré naši malí básnici sami vytvorili.

MAČIČKA

*Mačička sa vyhrieva
celý deň na plote.
Líže sa jazyčkom
vysmieva sa robote.
Mačiatka sa priučili
vyhrievať sa na plote
a vysmiať sa robote.*

Ninka Hudecová

KONÍK

*Cvála koník po tráve,
vyšantil sa dost.
Potom beží k maštali,
deťom pre radosť.*

Anička Piarová

PSÍK

*Náš pes Fago,
veľký je.
Granule si
v miske je.
Stráži si náš dom
a ja bývam v ňom.*

Stelka Paralová

HÚSKA

*Húska rada gagoce,
bielym perím sa ligoce.
Na húsatká sa pozerá
a s láskou ich ohrieva.*

Vejka Haviarová

Pri tvorení básní sa nedali zahanbiť ani naši najmenší a tak nás prekvapili aj spoločne vytvorenou básňou, ktorá sa nám všetkým veľmi páčila. A nie je to taká hocijaká báseň, ale je to báseň o malom, maličkom domčeku.

DOMČEK

*Máme malý domček
a v ňom zvoní zvonček.
Otvoríme vrátka,
tam čakajú dieťatká.
Podťe sa k nám hrať,*

kým začne pršať.

*A už sme sa pohrali,
domov k mame utekali.
Zavreli sa vrátka
a už spia dieťatká.*

deti z I. triedy

Aj v básni našich najmenších nájdeme to, čo je našim deťom srdcu najbližšie a najmilšie – domov a deti. A tak sme nelenili a všetko to, čo deti vedia o rodine aj využili. So staršími deťmi sme si vymysleli **súťaž na šikovné mamičky a oteckov**. Celý týždeň sme zbierali informácie od rodičov a najbližších o tom, ako sa rodičia na ich príchod do rodiny pripravovali. Prezerali sme si fotky, na ktorých boli naši škôlkári ešte celkom maličkí a verte nám, niektorých by ste možno nespoznali, ako sa zmenili a vyrástli. Dievčatá si priniesli z domu vlastné bábiky a súťaž mohla začať. Súťažili dvojice: oteckovia a mamičky a aj mamičky samostatne v kúpaní bábätiek. Bolo veľmi zaujímavé a milé sledovať dvojice detí, a musím povedať že dievčatá sa svojich úloh zhostili dokonale. Dá sa povedať, že chlapci „boli pod papučou“ hneď od začiatku a svojim mamičkám usilovne pomáhali. Súťaž sa deťom veľmi páčila, a za ich usilovnosť nezostalo porazených a všetci boli odmenení.

Chceli by sme Vás ešte poinformovať o akciách, ktoré sme v našej škôlke uskutočnili. V mesiaci marci prebehol **zápis detí do materskej školy**. Veľmi milo nás prekvapilo, že sa do našej škôlky prišlo zapísať až 14 detičiek, budúcich škôlkárov, na ktorých sa už teraz veľmi tešíme.

Pre rodičov sme v našej škôlke zorganizovali **ukážkovú hodinu angličtiny**, počas ktorej deti pod vedením p. učiteľky Ľubky Berkyovej predviedli, čo všetko sa doposiaľ naučili. Aj nám zaspievali, aj zatancovali a všetko zvládli na jednotku a s úsmevom na perách. Aj naši rodičia odchádzali veľmi spokojní, čo nás veľmi teší.

Ako sme už spomínali, mesiac marec sme venovali vlastnej tvorbe a knihám. A ako mesiac knihy ukončiť čo najlepšie? No predsa **návštevou našej knižnice**. Pani Andrejka Belušová nám pripravila príjemné posedenie v knižnici, v ktorej

sme videli množstvo kníh pre deti a aj rôzne encyklopédie. Môžeme teda povedať, že z našich škôlkárov sa čoskoro stanú pravidelní návštevníci knižnice, ktorí si na peknú a dobrú knihu nájdu čas, aj keď už z nich budú školáci.

A čo dodať na záver? Už len malý príspevok od našej škôlkárky, možno budúcej spisovateľky alebo poetky Ninky Hudecovej.

*Kráčam, kráčam po poli,
včielka mne ide rovno pod nohy.
Včielka, včielka daj pozor,
nepichni ma svojim žihadlom,
lebo ja sa rozplačem,
pôjdem s krikom ku mamke.*

Mgr. Monika Petříková

Čo NOvéHO ZŠ MEDĽIBROD?

- 7. februára sme mali **školské kolo Hviezdoslavovho Kubína** v prednese poézie a prózy. V kategórii mladších žiakov zvíťazila Zuzka Piarová a v kategórii starších žiakov Marek Turňa v poézii a Lucka Sokolová v próze. Lucka s Marekom boli 22.2. našu školu reprezentovať na okresnom kole v B. Bystrici.
- 8. februára sa konal **zápis detí do prvého ročníka**. Od budúceho školského roku sa tešíme na 11 nových žiačikov. Podľa všetkého do našej školy pribudnú veľmi šikovné detičky!
- Nedá mi takto verejne nepochváliť sa úspechom nášho žiaka Vaťka Lazára, ktorý zvládol prijímacie skúšky na Športové gymnázium v Banskej Bystrici. Bol najúspešnejší zo všetkých uchádzačov. Vaťko – gratulujeme Ti a ďakujeme, že si všetkým dokázal, že aj na malej dedinskej škole sa deti dokážu veľa naučiť. Predbehol si svojimi vedomosťami všetky mestské deti!
- 14. februára sme mali popoludní **Valentínsky karneval**. Najskôr sa nám detičky predstavili v úžasných maskách. Veru, p. učiteľky mali čo robiť, aby spoznali, ktoré dieťa sa skrýva

pod tou-ktorou maskou. Nálada bola výborná – skvele sme si všetci zatancovali, deti si zasúťažili a o občerstvenie sa im

postarali rodičia zo ZRPŠ. Ved' sami posúďte z fotografií, aké krásne masky boli v škole.

- 23. februára v rámci projektu, Škola podporujúca zdravie, do ktorého je aj naša škola zapojená, sme mali **„Posedenie pri**

bylinkovom čaji“. Deti si doniesli z domu sáčky s bylinkovým čajom a svoje obľúbené hrnčeky. Pani učiteľky im uvarili zdravý čajik. Aby deti naozaj pocítili účinky čaju, pili ho nesladený.

- **Marec – mesiac knihy** sme začali návštevou obecnej knižnice. Všetky deti dostali za úlohu vypožičať si knihu. Tú mali počas marca prečítať a potom napísať a ilustrovať, o čom knižka bola. Znie to možno ako ťažká úloha, ale zvládli ju všetky deti. Podaktoré ani netušili, že čítať knihy môže byť také zaujímavé a zábavné. Teraz zdobí nástenku v škole výstavka projektových úloh o knihách, ktoré mali Medzibrodčania zdolať!

- 25. marca žiaci našej školy vystupovali pod vedením p. vychovávateľky a p. uč. Dobošovej v kultúrnom dome pri príležitosti **oslobodenia obce**. Najskôr zhotovili pre členov Zväzu protifašistických bojovníkov papierové tulipány. Nevoňali síce, ale boli krásne, pretože boli zhotovené s láskou a úctou. Naše detičky si pripravili pásmo v podobe bábkového divadielka, recitácií, tančeka a spevu.

- V rámci výtvarnej výchovy sa deti pod vedením p. vych. Pavúkovej zapojili do **výtvarných súťaží „Hasiči očami detí“ a „Vesmír očami detí“**. Najlepšie práce sme zaslali na okresné kolo. Deti získali diplom a čestné uznanie.

- Akože by vyzerala tohtoročná jar, keby sme aj tento rok nevyniesli **Morenu** zo vsi? Štvrtáci na hodine prac. vyučovania s p. uč. Berkyovou vypchali „fešandu“ – Morenu (bohyniu smrti) a 29. marca sme ju boli v sprievode piesní spolu so škôlkarmi podpáliť a vhodiť do Hrona. Teraz už nič nebráni tomu, aby sa príroda prebudila zo zimného spánku a všetko v okolí tu ožilo a rozkvitlo.
- Niečo zo športu: Na konci marca sme mali **školské kolo gymnastického štvorboja**. V kategórii mladších žiakov bola z dievčat najlepšia Betka Lazárová (1. roč.). Z chlapcov sa umiestnil na prvom mieste Šimonko Gregor (1. roč.). V kategórii starších žiakov dievčatá nesúťažili, zato chlapcov, bojovníkov o 1. miesto, bolo neúrekom. Víťazom sa stal Vaťko Lazár (4. roč.). Ešte raz im touto cestou blahozeláme.
- 30. marca naše deti cestovali za kultúrou do Slovenskej Ľupče. Bola tam súťažná **prehliadka detských divadelných sú-**

borov. Keďže Medzibrod žije divadlom, aj naše detičky sa radovali z toho, že mohli vidieť 4 krásne predstavenia!

- Na veľkonočné sviatky sme sa pripravili výzdobou okien a násteniek na škole, ale aj vyzdobovaním kraslíc. Spravili sme si na chodbe krásnu výstavku **veľkonočných ikebán**.

Na záver by som sa chcela vrátiť ešte k jednému marcovému sviatku. Je ním **Deň učiteľov**. Aj prostredníctvom Rakárika by som sa chcela poďakovať pani uč. Berkyovej, Dobošovej a aj p. vych. Pavúkovej za ich svedomitú prácu, ktorú dennodenne odvádzajú v škole. Svoju prácu berú ako poslanie. Deti nielen vzdelávajú, ale aj vychovávajú s veľkou láskou, ako keby boli ich vlastné. Každodenne im zo všetkých síl vstúpajú do hláv vedomosti a do srdiečok im vkladajú lásku, úctu a porozumenie. Tento rok deti v škole spravili obrovské skoky nielen vo vedomostiach, ale aj v správaní. Pomaly sa z nich vytráca aj nevraživosť a posmešárstvo. Samozrejme, vždy je čo zlepšovať, ale sme na najlepšej ceste k úspešnému životu našich – Vašich detí. Aj touto cestou Vás, milí rodičia, chcem poprosiť o bližšiu spoluprácu pri výchove Vašich detí, pretože nám ide o dobro Vašich detí!

Učiteľstvo je možno na prvý pohľad hrajkanie sa s deťmi, ale za každou hodinou strávenou s deťmi sa skrýva veľá trpezlivosť, nápadov a premýšľania, ako správne formovať človečika. Vyžaduje si to veľá psychickej sily zdolávať vysokú horu zvanú výchova...

Mgr. Ivana Sumráková

VÝPISKY Z OBECNEJ KRONIKY

Podľa vládneho programu je plánované aj v našej obci založenie Jednotného roľníckeho družstva behom roku 1959. Za tým účelom boli už v jeseň minulého roku (1958) prevedené merania a súpis pozemkov v rôznych koncoch chotára za účasti úradných zástupcov a majiteľov pozemkov.

3. 3. 1959 prišli do obce 3 zástupcovia z ONV, ktorí sa informovali od miestnych roľníkov, aké hospodárske plodiny a v ktorom hone sa v chotári bežne pestujú.

4. 4. 1959 boli úradní zástupcovia vymeriavať potrebnú plochu pre postavenie kravínov v Močare pod Kopanicou v Kochulovie a spol. záhrade, ktorá sa rozprestiera popri vode až pod Ondrejskú skalou.

6. 4. boli zavolaní robotníci – železničiari z tunajšej obce do Banskej Bystrice na ich nadriadenú správu, kde s nimi prejednávali otázku a nábor pre vstup do JRD.

9. – 10. 4. sa v obci prevádzala agitácia a nábor u občanov pre vstup do JRD. Nadriadenými úradmi bolo vyslaných 15 agitátorov, ktorí si vzali na starosť jednotlivé úseky v obci. Agitácia do družstva sa prevádzala aj v miestnosti bývalého hotelu Patraš na poschodí. MNV písomne predvolal majiteľov pôdy, aby sa dostavili do agitačného strediska, kde ich agitátori presviedčali pre vstup do JRD.

17. 4. bol celkový stav podaných prihlášok 70 kusov, čo už bola skoro väčšina. Po odobraní všetkých prihlášok sa zvolí prípravný výbor družstva. Do 1. mája je plánované založenie družstva v celoobecnom rozsahu. Prípravný výbor dal rozoslať obecnou doručovateľkou pozvánky na zakladajúcu schôdzu tým občanom, ktorí podpísali členské prihlášky.

29. apríla 1959 o 18. hodine večer sa občania zišli v sále kultúrneho domu, kde sa konala zakladajúca schôdza. Sála i javisko boli slávnostne vyzdobené. Boli rozostavené stoly vo dvoch radoch s kvetinovou výzdobou. Na opone javiska boli nápisy: „1. MÁJ POZDRAVUJEME ZALOŽENÍM JRD“

Prítomní boli zástupcovia rôznych úradov z B. Bystrice. Schôdzu zahájil predseda MNV Imrich Bobko. Ján Majer prečítal navrhnutých kandidátov do funkcií v družstve, ktorých občania volili každého osobitne zdvihnutím ruky. Zvolení boli nasledujúci funkcionári:

Michal Konder okr. horár v. v. – predseda družstva

Správa družstva: Michal Ramaj – učiteľ v. v., Michal Krajčí – dôchodca – pokladník družstva, Imrich Sokol – krajčír, Brigita Čumová – domáca, Michal Jančiar – roľník, Ján Hraško (Doriak) – roľník, Ján Huťka (Bačík) – roľník, Mária Hrková (Bandíková) – domáca.

Revízna komisia: Bobák Ján – elektro-

Pre stavbu maštali pre kravy a ovčiarenš sa definitívne určilo miesto pod Ondrejskou skalou pri vode. Terén postupne vyrovnával rýpaním bager a miestami sa museli skaly odstreľovať.

Koncom septembra sa začala družstevná orba pozemkov a ich sceľovanie do súvislých plôch. Traktor a pluhy dodala štátna traktorová stanica.

Začiatkom novembra boli vymierané a rozdelené záhumienky pre členov aj nečlenov JRD. Najvyššia možná výmera záhumienku bola 20 árov oráčiny v okolí obce a 30 árov lúčiny na vrchoch.

JRD prevzalo do správy celkove 440 ha pôdy, z toho ornej pôdy 90 ha, pastviny 150 ha, horské lúky a lesy 180 ha, ne-

užitočnej pôdy 20 ha. 7 roľníkov s výmerou pôdy nad 0,5 ha nepodalo prihlášku do JRD. U 80 roľníkov s výmerou pôdy pod 0,5 ha sa agitácia pre vstup do JRD neprevádzala.

25. 2. 1960 sa v sále KD konala výročná členská schôdza JRD. Zvolil sa nový výbor. Doterajší predseda Michal Konder odstúpil a na jeho miesto bol zvolený Ján Bobák – elektrikár, ktorého na túto funkciu už prv určilo okresné byro KS v Banskej Bystrici. Menovaný funkciu prijal.

2. 8. 1960 sa začala družstevná žatva obilia: žita, pšenice, jačmeňa. Dovezené 2 žatevné stroje pre poľahnutosť obilia nemohli byť použité, preto sa kosilo ručne. Žatva sa pretiahla skoro do konca augusta, pričom sa pozbieral aj mak nad chrasťou, ktorého bola pekná úroda 8 q. Po skosení asi polovice obsiatej plochy sa začala mlatba. Na Dlážťok sa dopravila mláťačka na elektrický pohon. Bol ustanovený strážnik Ján Huťka Kňazovie, ktorý strážil v noci obilie, aby sa nevyskytol požiar. Vymlátané obilie bolo od mnohého dažďa dosť vlhké. Postupne sa presušalo na úseku hradskej od kultúrneho domu po Kováčov a za mostom od kaplnky sv. Jána po Skalku, keď boli slnečné dni.

Ovos sa kosil ručne na Zavrati koncom

pokračovanie na str. 9

Zavrat – miesto za kaplnkou, dnes tam stojí píla

montér, Padúch Ľudovít – úradník, Huťková Lívia – domáca. Nakoľko sa družstvo zakladalo práve dva dni pred 1. májom – sviatkom práce, za všeobecného súhlasu prítomných občanov bolo družstvo pomenované: „Jednotné roľnícke družstvo 1. mája v Medzibrodě“. Patronát nad družstvom prevzali zástupcovia Pivovaru v Banskej Bystrici a Železničnej správy vo Zvolene, ktorí sa zaviazali pomáhať družstvu pri poľnohospodárskych prácach pracovnými brigádami zamestnancov týchto podnikov. Po skončení zakladajúcej schôdze sa odbavovala veselica a podávalo sa občanom občerstvenie. JRD zakúpilo traktor s vlečkou, ktorý slúži na povoznícke práce pre občanov. Poplatky už inkasuje JRD. Za vodiča bol ustanovený Matej Oboňa – automechanik a strojný zámočník.

MEDZIBRODSKÁ BIELA PANI

Gróf Gašpar Tribel' vítal svojich hostí pri zrubu v Zlatoboreckej doline nad Predajnou takto: „Vitajte dámy a páni! Nech sa páči dovnútra. S radosťou vám oznamujem, že na poľovačku a zábavu je už všetko pripravené.“ A na ozaj, pripravené je dobré občerstvenie a nechýba ani teplá rožovica s medom. Podžupan Radvanský, niekoľko grófov a bohatších zemanov, bystriciania Müller a Hamerman, všetci so svojimi manželkami sa už tešili na dobrý úlovok a zábavu, ktorú usporiadal lupčiansky hradný pán po každej poľovačke. Posledný na bríčke ťahanej dvoma krásnymi belušími prišiel gróf Erděši so svojou snúbenicou Máriou Révayovou.

Ráno na úsvite je už každý na svojom štande. Honci začali nadvháňať a veľkomožné panstvo strieľať. Pušky predovky hrmia ako delá. Po dvoch hodinách strelba končí. Dole prichádzajú aj honci a zratúvajú korisť. Je jej dosť. Niekoľko srncov, statný jeleň a osem krásnych hlucháňov. Zámocný pán je nadmieru spokojný. Panstvo sa naraňajkovalo a honci začali nosiť hlinené krpky* s vínom, čo sa chladilo v blízkom potoku. Za chvíľu už bolo počuť len chrapot ukonaných lovcov na pažiti pred zrubom.

Pred obedom panstvo vstalo, ale to už tam bola aj cigánska muzika. Tribel' vyšiel spoza stola a cigáni zahrali tuš. Začala zábava. Muzika hrala o stošesť. Všetci spievali a tancovali. Ku večeru zábava končí. Hostiteľ takto hodnotí celé podujatie: „Milí a vážení hostia, poľovačka a zábava sa nám vydarila. Teraz nám treba len zakončiť a vyhlásiť víťazov. Najlepším lovcom sa stal gróf Lukavický a za kráľovnú podujatia vyhlasujem grófsku Máriu Révayovú, snúbenicu môjho priateľa Erděšiho.“ „Vivat, vivat,“ zahučalo horou na počesť víťazov. Potom všetko nasadlo do kočov. A odchádza do Lupče, kde by mala zábava pokračovať.

Koče uháňali cestou popri Hrone. Zmráka sa, chystá na búrku. Kočiši šibnú kone a z Ondreja už idú letkom. Nad Stožkom, kde sa už cesta zatáča k Medzibrodu, vietor nabral na sile. V tom zaburácal hrom. Jeden z kočov zapriahnutých v bríčke, čo viezla snúbenec sa zľakol, potkol sa a spadol. Oje sa vylomilo, bríčka sa prevrátila a kotúľala dole strminou až do Hrona. „Bože už je po nás,“ skríkla Mária, keď vypadla z hintova do rieky. Prúd ju strhol po skalu, kde sa točil vír. Darma plávali kočiši i jej snúbenec, zachrániť sa ju nepodarilo. Prudká voda ju vtiahla pod skalu. Po niekoľkých minútach telo dievčaťa ešte raz vyšlo nad hladinu rieky a potom sa už viacej neobjavilo. Jej telo sa nikdy nenašlo. Na brehu rieky nastal po tejto smutnej udalosti plač a nariekanie. Zúbožený Erděši tichým hlasom preriekol: „Mária moja, bola si dnes v Predajnej vyhlásená za kráľovnú, ale bola si i kráľovnou môjho srdca, sľubujem, že už viacej na žiadnu ženu nepozriem a ostanem slobodný.“ Potom všetci nasadli do vozov a v tichosti a smútku odišli do Lupče. Žiaľ, snúbenec svoj sľub nedodrжал.

Neoprášiel ani rok a gróf Erděši sa oženil. Zobral si za ženu Evu Korónyovú, dcéru zemana z Lupče. Odvtedy vraj vídať nebohú Máriu sedáť na skale, celú v bielom, zamyslenú a smutnú. Videlo ju tam veľa ľudí. Aj tetka Sabína, čo mali osredok na Stožku, ju vraj videli. Dívava sa dole dolinou smerom na Lupču a usedavo plakala. Povráva sa, že neplače nad stratou svojho mladého života, ale nad zradou svojho snúbenca, ktorého ona vrele milovala. Nuž a ľudia chodník popod skalu, pod ktorou Mária prišla o život, nazvali Popod Kráľovnú na pamiatku tej, ktorá tam zahynula.

*Krpky – krčiažky s uškom a pištekom

Marian Haviar
Kresba: Júlia Hut'ková

VÝPISKY Z OBECNEJ KRONIKY

pokračovanie zo str. 8

augusta. Úroda obilia bola pekná. Splnili sa dodávky pre štát. Zostatok obilia sa uskladnil v obilnej sýpke v miestnosti bujačiny na Borovčine a v bývalom hoteli Patraš v divadelnej sále (pôvodne). Vykopané zemiaky v množstve okolo 300 q sa odviezli do Banskej Bystrice na účel verejného zásobovania už v polovici augusta.

5. 8. majitelia kráv – členovia druž-

stva odovzdali tieto do novopostavených maštali v počte 40 kusov. V budove je zavedené elek. osvetlenie, vodovod s napájacími miskami, zhŕňač a splachovač hnoja, transportér na vykladanie hnoja.

21. 8. v nedeľu bola vyhlásená povinná brigáda práce na mlatbu, na ktorej sa zúčastnila dedinská inteligencia. Zvážalo sa obilie ku mláťačke zo Zábřezia a presušala sa vlhká slama zo stohov na Dlážťoku.

Na Kapustnískách powyše Zavrata a za mostom sa zorala pôda a porobili sa pareniská na pestovanie kuchynskej zeleniny. K tomu sa pristavuje pod Kaplnkou sv. Jána miestnosť, ktorá bude slúžiť ako sklad na náradie pre zeleninárstvo.

1961 – pre výrobu jatočnej hydiny a zásobovanie obyvateľov vajčikami sa započalo so stavbou slepačiarne v hone pod Máčkovou. Podľa plánu sa tu má chovať 2.500 sliepok, pri čom sa pamätalo i na výbehový priestor pre sliepky.

-ks-

Vstavačovec bazový

S príchodom jari sa teraz preorientujeme zo sveta živočíšnej do sveta rastlinnej ríše. A to nie hocijakej, ale do ríše orchideí. Mnohým pri tomto názve kvetov napadnú tropické druhy s veľkými kvetmi, ktoré poznáme i z predajní kvetinárstiev.

Na našom Slovensku rastie cca 70 druhov respektíve poddruhov vstavačovitých, ako sa odborné orchidey nazývajú. Presný počet sa nedá určiť, pretože je to skupina rastlín, ktorá je zrejme najpremenlivejšia. Človekom určená systematika u orchideí

celkom neplatí a postupne niektoré druhy zanikajú a niektoré vznikajú. Zaujímavé je, že v tejto čeľadi sa často vyskytuje medzidruhovú a dokonca i medziorodové kríženie, preto určenie jedinca je niekedy problematické. Ale zrejme tak to má byť, príroda má byť pestrá a prežije len ten organizmus, ktorý odolá konkurencii ostatných. Práve na konkurenciu sú vstavačovce a hlavne tie, ktoré rastú na nelesných stanovištiach, veľmi háklivé. Predpokladá sa, že na územie Pohronia sa nelesné druhy orchideí šírili spolu s postupujúcim ľudským osídlením a tým aj odlesňovaním územia hlavne popri vodných tokoch. Ďalším významnejším vplyvom bola valašská kolonizácia, pri ktorej sa odlesňovali veľké plochy, ktoré sa využívali na pasenie oviec. Postupne sa od primitívneho chovu oviec s využívaním zimného zaťaženia oviec v lese a kŕmenia len jedľovou čečinou prešlo na prípravu sena, čiže kosenie lúk.

Práve druh vstavačovec bazový rastie na kosných hlavne podhorských lúčach. Ešte ja si pamätám jeho hojné populácie v lokalitách Strmie báne, Za Torysou, Stros,

Prielohy. Po dlhoročnom nekosení lúk sa tento druh z lokalít vytratil a tak som v roku 2006 našiel len niekoľko jedincov Za Torysou, pri senníku na Prielohách a nad murovanou nedostavanou pastierňou na Bani. O tom, ako kosenie prospieva tomuto druhu, som sa vlni presvedčil nad Strelníkmi (Šajbou), kde nie je problém vidieť tisíce kvitnúcich jedincov na kosných lúčach. Tomuto druhu, ako aj ostatným orchideám veľmi škodí používanie umelých hnojív. Vrtuľníkom aplikovaná forma v osemdesiatych rokoch v hone na Bani bola toho dôkazom.

Vstavačovec bazový má názov podľa jemne bazovo voňajúcich kvetov. Je to najskôr kvitnúci vstavačovec, čiže kvitne už v apríli a zaujímavé sú jeho dve farebné formy kvitnutia. Žltá a červeno kvitnúce jedince sa krížia a vznikajú mäsovoružovo sfarbené jedince. Aj keď ide o rastlinu len zhruba 20 cm vysokú, kvitnúca je na lúčach, kde trávica len vyrastá, veľmi dekoratívna. Dúfam, že v rámci Slovenska nedopadnú populácie vstavačovca bazového tak ako medzibrodské populácie a prajem našim deťom, aby sa mohli aj v budúcnosti pokochať pohľadom na tieto kvietky v našom chotári.

Ing. Pavol Kostúr

V našom kultúrnom dome sme si my dámy 11. 3. pripomenuli Deň žien. Hodinovým pásmom hudby, spevu a tanca sa šikovní mladí Medzibrodčania predviedli pred zaplneným hľadiskom. Prvé tancovali a spievali dievčatá z Dratvárika. Malý chlapec, ale veľký spevák Šimonko Meľo nám zaspieval svoju obľúbenú pieseň Pači sa mi, pači. Celým programom nás vtipne sprevádzal Jožko Zázriviec. V pozvánke na toto podujatie stálo, že budete vidieť nevidané. A tak prišli na scénu Kvetka, Ignáčka a Marka (alias Vlado, Robo, Maroš) a rozosmiali hľadisko do popuku.

Deniska Kabáčová so svojim spoliužiakom Peťom Račkom predviedli to, čo sme ešte nepočuli – áriu z opery Rinaldo. Pekným slovom sa nám prihovril Ing. Jozef Hraško. Deti zo ZUŠ v Brusne so svojimi učiteľmi predviedli to, čo sa doteraz naučili. Krásny spev a hru na gitare, klavíri a flaute vďační diváci odmenili potleskom. Predposledným účinkujúcim bol Maťko Kabáč, ktorý recitoval báseň Skoro dospelá. Toto vydarené nedeľné popoludnie nám prišla zaspievať aj Žienka domáca (Robo) a rozosmiala hľadisko naposledy.

Dovoľte mi poďakovať všetkým, ktorí v spomínanú nedeľu vystúpili na javisku a bavili divákov. Ďakujem im za to, že ma neodmietli hneď, ako som ich oslovila, ale veľmi milo a radi spolupracovali a vymýšľali nové veci. Chceme sa ale poďakovať aj tým, ktorých ste na javisku nevideli – chlapcom za techniku, Evke za scénku, pani starostke a tete Elene za výborné buchty a rožky. Ďakujem aj vám, ktorí ste prijali naše pozvanie a do kultúrneho domu prišli.

-ks-

Kino Torysa pozýva • Kino Torysa pozýva • Kino Torysa pozýva

Streda, 25. 4. 2007

NOC V MÚZEU

Dobrodružná komédia s českým dabingom, mládeži prístupná od 12 rokov.

Hrajú: Ben Stiller, Robin Williams, Owen Wilson

Larry, nový nočný strážnik s nemým úžasom sleduje, ako sa prehistorické zvieratá a slávne historické postavy jedna za druhou prebúdzajú k životu až vo chvíli, kedy zaklapnú dvere za posledným návštevníkom. Po mramorových chodbách sa prehánajú Tyrannosaurus Rex a Attila Hun, medzi krehkými expozíciami korzujú levy s opicami a Larry sa márne snaží získať nad týmto zmätkom kontrolu. Keď sa ocitne na samom dne svojich duševných síl, osloví Teddyho Roosevelta (Robin Williams), jedného z najslávnejších amerických prezidentov v histórii, aby mu pomohol aspoň prežiť noc. Rastúca obava, že príde aj o túto prácu a znovu sklame svojho syna Nicka, ho prinúti k neskutočnému boju o záchranu múzea, v ktorom sa konečne môže stať tým smelým a neohrozeným otcom, akým chcel vždy byť. Veľký okamih, na ktorý čakal celú večnosť, práve nastal.

Streda, 30. 5. 2007

HAPPY FEET

Animovaná rozprávka s českým dabingom.

Príbeh mladého tučniaka Mumbľa narodeného v ríši tučniakov cisárskych, príslušníci ktorého si svojich životných partnerov hľadajú piesňou. Nanešťastie Mumble nevie vôbec spievať... ale zato vie úžasne stepovať! Mumblova neschopnosť nájsť svoju „srdcovú pieseň“ znamená, že nikdy nezapadne a čo je ešte horšie, nemá šancu získať si náklonnosť jeho milovanej Glorie, najlepšej speváčky v širokom okolí. Ako Mumble dospieva, túži stať sa členom národa, no jeho odmietanie skončiť so stepom z neho urobí vydedenca. A keď zrazu z mora zmiznú ryby, staršina označí za príčinu hladomoru práve Mumblovo nezvyčajné správanie. Mumble sa preto rozhodne vydať sa na cestu naprieč rozsiahlymi pláňami Antarktídy vypátrať, čo sa s rybami stalo...

Stolnotenisový turnaj

Miestna organizácia Slovenskej národnej strany v Medzibrode organizovala počas jarných prázdnin už trinásty ročník stolnotenisového turnaja o putovný pohár Dr. Martina Sokola (medzibrodský rodák, od založenia slovenského štátu v roku 1939 pôsobil vo funkcii predsedu Slovenského Snemu).

V tomto roku bolo spolu prihlásených 38 účastníkov, ktorí boli rozdelení do štyroch kategórií – žiaci, ženy, neregistrovaní – amatéri a registrovaní – profesionáli.

V sobotu 3. 3. 2007 sa vo finálových zápasoch rozhodlo o konečnom umiestnení a držiteľoch primátov do budúceho roka v jednotlivých kategóriách.

Kategória – žiaci:

1. Zázrivec Tomáš, 2. Sáliš Branislav,
3. Bellušová Marika

Kategória – ženy:

1. Chamková Eva, 2. Bellušová Marika,
3. Hut'ková Hana

Kategória – neregistrovaní:

1. Sáliš Ivan, 2. Hraško Róbert,
3. Svetlík Pavol

Kategória – registrovaní:

1. Hut'ková Monika, 2. Cuper Ľubomír,
3. Padúch Michal

Z odohraných zápasov bolo vidieť, že úroveň vyznavačov celuloidovej loptičky sa z roka na rok zvyšuje. Dôkazom toho nie sú len výborné výsledky našich registrovaných hráčov v okresných súťažiach, ale

zjavné športové napredovanie mladých talentov. Kým v minulých ročníkoch si mládežníci Sáliš Ivan a Hraško Róbert. merali sily v žiackej kategórii, tohto roku sa presadili medzi neregistrovanými mužmi, medzi ktorými nenašli premožiteľov.

Takisto v žiackej, ale i ženskej kategórii išlo o kvalitné stretnutia s potrebným nasadením.

Talentovaných hráčov, ktorí svojou výkonnosťou dokazujú, že ping-pong je už v Medzibrode riadne udomácnенý, tu máme viac.

Najväčšia pozornosť bola predsa len sústredená na hlavnú kategóriu registrovaných hráčov.

Očakávané sa stalo skutočnosťou a prvýkrát v trinásťročnej histórii sa podarilo Monike Hut'kovej zvíťaziť v troch po sebe nasledujúcich ročníkoch (2005, 2006, 2007). Týmto Monika vyfúkla organizátorovi z rúk putovný pohár, ktorý jej teraz zaslužená natrvalo patrí. V uplynulých rokoch trojnásobné víťazstvá nestačili na celkové

získanie pohára pre Sokola Ondra a Padúcha Michala, z dôvodu prerušenia víťaznej série.

Na získanie budúcoročného – nového putovného pohára sa už dnes môžu pripravovať s poctivým tréningom víťazi i porazení. Ten pôvodný zdobí od roku 1995 vitríny týchto víťazov:

- 1. ročník - 1995 – Sokol Ondrej
- 2. ročník - 1996 – Sokol Ondrej
- 3. ročník - 1997 – Sokol Dobroslav
- 4. ročník - 1998 – Sokol Ondrej
- 5. ročník - 1999 – Padúch Michal
- 6. ročník - 2000 – Padúch Michal
- 7. ročník - 2001 – Zázrivec Peter
- 8. ročník - 2002 – Padúch Michal
- 9. ročník - 2003 – Zázrivec Peter
- 10. ročník - 2004 – Padúch Juraj
- 11. ročník - 2005 – **Hut'ková Monika**
- 12. ročník - 2006 – **Hut'ková Monika**
- 13. ročník - 2007 – **Hut'ková Monika**

-svetlo-

Bronzový úspech A družstva

Minulý víkend ukončili poslednými zápasmi naše stolnotenisové družstvá pôsobenie v súťažnom ročníku 2006/2007. Hodnotenie sezóny vychádzalo z 2 rozdielných pohľadov.

A družstvo si až do konca udržalo na nováčika vynikajúce 3. miesto v IV. lige. Tesné prehry s tímami na prvých dvoch priečkach (Lokomotíva B 8:10 a 7:11; RIAL B 6:12 a 8:10) dokazujú, že aj s najlepšimi dokázali odohrať vyrovnané súboje a potvrdili stúpajúcu tendenciu medzibrodského stolného tenisu. O tento bronzový úspech sa zaslúžilo družstvo v zložení: M. Hut'ková, I. Krchňavá, M. Padúch, O. Sokol, P. Sokol, D. Sokol a P. Zázrivcec

B družstvo sa v V. lige po neúspešnom boji o postup do vrchnej štvorky po základnej časti dostalo v nadstavbe do menšej krízy spôsobenej stratou formy niektorých hráčov. Po prehrách s COBROU C (dvakrát 8:10) a Predajnou B (7:11 a 9:9) ich tieto 2 družstvá v tabuľke predbehli a naši hráči spadli z 5. miesta po základnej časti na konečné 7. miesto. Toto umiestnenie je pre B družstvo sklamaním. Na druhej strane hráči sú pripravení a ochotní cez letnú prestávku pokračovať v tréningu, získať späť stratenú formu a v sezóne 2007/2008 zaútočiť na vyššie pozície. Ďalším cieľom do budúcnosti je postupne zapracovávať do tímu aj mladých úspešných hráčov z tohtoročného turnaja I. Sáliša a R. Hraška.

Na záver treba poďakovať divákovi, ktorí prichádzali povzbudiť našich hráčov v ťažkých súbojoch a dúfam, že si nájdete cestu na stolnotenisové zápasy aj v budúcej sezóne.

Oprava: Beňuš má 1 kontumačnú prehru za nedostavenie sa na zápas s odobratím 1 bodu (v minulom čísle Rakárika bola informácia o 2 kontumačných prehrách bez priznania bodu), za chybu sa ospravedlňujem.

Tabuľka IV. ligy

1.	Lokomotíva B	17	15	0	2	203:103	47
2.	RIALL B	18	13	1	4	201:123	45
3.	Medzibrod A	18	11	1	6	179:145	41
4.	Brezno	17	9	3	5	170:136	38
5.	Predajná A	18	9	0	9	155:169	36
6.	Podbrezová C	17	7	2	8	141:165	33
7.	Riečka	18	7	1	10	160:164	33
8.	Ľubietová B	17	6	2	9	145:161	31
9.	Selce A	18	2	3	13	118:206	25
10.	COBRA B	18	1	3	14	114:210	23

Tabuľka V. ligy – skupina A

1.	Podkonice	20	15	2	3	215:145	52
2.	Magenta	20	16	0	4	241:119	52
3.	Beňuš	19	11	1	7	192:150	40
4.	Priečhod	19	6	2	11	162:180	33

Tabuľka V. ligy – skupina B

5.	Predajná B	20	8	4	8	214:146	40
6.	COBRA C	20	9	0	11	141:219	38
7.	Medzibrod B	20	8	1	11	197:163	37
8.	Selce B	20	1	0	19	64:296	22

Výsvetlivky: výhra – 3 body, remiza – 2 body, prehra – 1 bod

-ihu-

Zimný halový turnaj prípraviek

Počas zimnej futbalovej prestávky sa naši najmladší futbalisti zúčastnili 12. ročníka futbalového turnaja „O putovný pohár firmy MIS“. Tento turnaj organizoval Oblastný futbalový zväz Banská Bystrica. 21 družstiev bolo rozdelených do štyroch skupín. Naša prípravka bola zaradená k dvom družstvám zo Slovenskej Ľupče a k dvom družstvám z Podbrezovej. Celkove chlapci odohrali päť turnajov v telocvičniach na Štiavničke a v Lopeji.

Aj keď chlapci pod vedením trénera Ivana Ivaniča nakoniec nepostúpili na finálový turnaj do Badína (postupovali dvaja najlepší), patrí im poďakovanie za vzornú reprezentáciu klubu. Odohrali niekoľko vyrovnaných stretnutí aj s favorizovanými družstvami. Absolvovanie týchto turnajov určite prispelo k ďalšiemu futbalovému napredovaniu našich chlapcov.

Ing. Juraj Ramaj

Konečná tabuľka skupiny C:

1.	Podbrezová A	20	18	2	0	82:15	56
2.	Slovenská Ľupča A	20	12	2	5	59:35	39
3.	Medzibrod	20	10	3	7	44:31	33
4.	Podbrezová C	20	3	2	15	15:58	11
5.	Slovenská Ľupča B	20	2	0	18	8:70	6

Darujte 2 % z daní na šport

Podporte mládežnícky futbal a stolný tenis v Medzibrode.

Výbor TJ Sokol Medzibrod prosí o poukázanie 2% zaplatenej dane FO a PO pre účely rozvoja športu v obci Medzibrod. Bližšie informácie poskytnú Ing. Juraj Ramaj, Pri ihrisku 21, Medzibrod a Ing. Ondrej Samuelčík, Borovčina 44, Medzibrod.

RAKÁRIK dvojmesačník o dianí v Medzibrode 2/2007. Registrovaný na MKSR reg. č. RP 175/2006. Vychádza s príspevom Ministerstva školstva SR.

Vydáva a distribuuje zadarmo do všetkých domácností obec Medzibrod. **Tlač: Tlačiareň D&M Slovenská Ľupča**

Šéfredaktor: Bc. Tomáš Pohorelec

Redakcia: Janka Kňazíková, Andrea Bellušová, Ján Debnár, Silvia Tešínska, Katarína Sálišová, Ing. Ivan Hut'ka

Príloha Okienko malého Rakárika: Mgr. Monika Petriková a Mgr. Ivana Sumráková

Grafické spracovanie: -zs-

Sídlo redakcie je na obecnom úrade.

Neprešlo jazykovou úpravou. Najbližšia uzávierka 5. jún 2007, **e-mail: rakarik@atlas.sk.**